وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون سلام

معاونیت علمی

آمریت ارتقای کیفیت

پالیسی حمایت از آزادهای اکادمیک

سال 1398

مقدمه

مطابق بند (۱۱) ماده (۳)قانون موسسات تحصیلات عالی ملکی درمورد صراحت دارد
وزارت تحصیلات عالی به این امرمعتقد است که بدون آزادی علمی نهاد های اکادمیک نمیتوانند رشدچشمگیر داشته باشد نمایند .جنگ بیشتر از چهار دهه ضربه محکمی برپیکر آزادی علمی درنهاد های تحصیلات عالی وارد ساخته است.

هرقدر دریک جامعه به آزادی علمی ارج گذاشته شود، موانع از سر راه آزادی علمی بر طرف گردد ومنابع وسیع در اختیار قشر- مذکور کشور به خصوص استاد ومحصل قرار داده شود به همان اندازه جای تقلید را نوآوری وابتکاراخذ می نماید واحساس مسئولیت دربرابر رشد جامعه از طریق نظریه های نو وتحقیقات علمی مفید وموثر برای جامعه دروجود استادان ومحصلان تبارز میکند .آزادی علمی، موجب میشود تا فضایی نهاد های علمی ،فضای گفتگوها وگفتمانهای ثمر بخش ورهگشای، مکانی برای ارایه کنفرانس ها وراه اندازی سیمینار های علمی ورکشاپ های آموزشی تحقیقات علمی،رشد فرهنگ کتاب خوانی ومشغول شدن در سایت های علمی انترنتی، ونوشتن مقاله، کتاب،نقد و بررسی آثار علمی ونشر- وچاپ آن سهیم شدن درتولید دانش جدید باشد،وجود چنین فضایی درنهادهای تحصیلات عالی،برجریان های اجتماعی خار ج نهاد های تحصیلات عالی اثر گزاشته رشد جامعه(اعم از مادی ومعنوی) را سبب میشود؛ برخلاف در جامعه بسته نه تنها علم رشد نمیکند، بلکه استبداد نیز بیداد می نماید روی این اصل بورد ارتقای کیفیت ریاست ارتقای کیفیت واعتبار دهی وزارت تحصیلات عالی پالسی- حاضر را برای تحقق هرچی بیشتر معیار های یازده گانه ارتقای کیفیت ترتیب نموده است .دراین پالیسی- مورد وجود دارد که استادان ومحصلان در انجام آن دست باز دارند وموارد هم دیده می شود که استادان ومحصلان نه باید به آن مبادرت ورزند.به این اساس اگر آزادی علمی به صورت درست تعبیر وتفسیر شود آزادی علمی باعث رشد استاد ومحصل ودریک کلام باعث رشد جامعه علمی میشود . اما اگر از آزادی علمی تعبیر نادرست صورت بگیرد و اصطلاح نوع مصئونیت کاری استاد ومحصل بدهد جامعه به طرف فلاکت بی بند وباری کشانیده میشود.

اهمیت وضرورت مسئله

آزادی علمی در پوهنتون سلام یکی از لازمه هایی اساسی بشمار می رود وباعث رشد و بالنده گی نهاد علمی سلام میگردد .متاسفانه بعضاً درنهاد های علمی تخطی های صورت میگیردکه هم استاد ومحصل وهم نهاد های علمی ازآن متضرر میگردد لذا پالیسی حاضربه منظور حمایت و نهادینه شدن آزادی علمی تدوین گردیده است.

اهداف عمومی پالیسی حمایت از آزادی های اکادمیک

احیای یک اراده قوی برای ایجاد فضایی واقعی علمی در پوهنتون سلام از سوی استادان ورهبری پوهنتون درتدریس وتحقیق با کیفیت که پوهنتون سلام را به نهاد مولد دانش جدید مبدل سازد.

اهداف خصوصی پالیسی حمایت از آزادی های اکادمیک

۱ .نهادینه شدن مفاهیم آزادی علمی در پوهنتون سلام
۲.تشخیص موارد مخالف آزادی علمی در پوهنتون سلام
۳ .تشخیص نیازمندی های آزادی علمی در پوهنتون سلام

فصل اول

مفاهیم آزادی علمی در پوهنتون سلام

ماده اول

پوهنتون سلام متعهد به آزادی علمی بوده از آن حمایت مینماید بر همین اساس استادان ومحصلان بدون خوف وهراس می توانند در مباحث علمی درداخل وخارج پوهنتون سلام اشتراک نمایند.

ماده دوم

آزادی علمی در پوهنتون سلام ،شگوفایی و رشد شخصیت را که یکی از اهداف علمی و اکادمیک است به بار می آورد.

ماده سوم

آزادی علمی حق هر عضو کادر علمی را دررابطه به ایجاد ورشد تعهدات فکری عقلانی محصلان و استادان تثبیت می نماید این امر مسبب حفظ حمایت از آزادی های علمی میگردد.

ماده چهارم

آزادی علمی به اعضای کادر علمی ومحصلان حق میدهد که تا نظریات شان را به شکل گفتاری،نوشتاری والکترونیکی در داخل وخارج از محوطه پوهنتون سلام بدون ترس ونگرانی از مجازات،بیان نماید به شرط آن که اظهارات شان باعث آسیب وضرر رساندن به دیگران نگردد.

ماده پنجم

اعضای کادرعلمی ازنگاه مسلکی دارای صلاحیت وآگاهی لازم وصداقت در مقابل نظام تحصیلات عالی ورشته تخصصی شان میباشد.

ماده ششم

آزادی علمی به اعضای کادر علمی ومحصلان با درنظر گرفتن منافع عامه حق میدهد که تحقیق نمایند ونتایج تحقیقات خویش را آزادانه بیان کنند.

ماده هفتم

پوهنتون سلام به منظور حفظ وحمایت از آزادی علمی نتایج تحقیقات علمی را که منافع جامعه را متضرر نسازد بدون سانسور به نشر میرساند.

ماده هشتم

پوهنتون سلام به هیچ سیاستمدار ودولتمدار حق مداخله وتحمیل عقاید ونظریات سیاسی شان را در تحقیقاتعلمی استادان نمیدهد.

ماده نهم

پوهنتون سلام برمبنای آزادی علمی ازموقف اعضای کادر علمی ومحصلان دررابطه به عدم موافقت مستدل ومنطقی ایشان با پالیسی ها وپیشنهادات اداری حمایت مینمایند.

ماده دهم

آزادی علمی به استادان ومحصلان حق میدهد که درصورت تلف شدن حقوق شان ویا هتک حرمت به ایشان مطالبه جبران خسارات یا اعاده حیثیت مینمایند.

ماده یازدهم

آزادی علمی به استادان ومحصلان حق میدهد تا در محتوای مواد یک کورس مطابق ضرورت بازار کار تغییرات وتعدیلاتی را مطالبه وپیشنهاد نماید.

ماده دوازدهم

آزادی علمی به استادان ومحصلان حق میدهد تا نظریات یکدیگر را به چالش بگیرند، ولی به خاطر داشتن چنین نظریات مورد تنبیه ویا محکومیت قرار نگیرند.

ماده سیزدهم

آزادی علمی ازموقف استاد درقسمت ارزیابی وتثبیت نمره به محصل تا جایی که نمره داده شده غیر مسوولانه، غیرعادلانه ودر مخالفت با معیار های ارزیابی نباشد حمایت میکند وحق فرد و نهاد تحصیلی را غرض حفظ معیار های علمی محترم میشمارد.

ماده چهاردهم

آزادی علمی به اعضای کادر علمی حق میدهد که میتود تدریس مضمون محوله خویش را مطابق محتوای مضمون انتخاب نماید.

ماده پانزدهم

مطابق آزادی علمی به محصلان حق داده میشود نظریات خویش را در باره تصامیمی که آنها را متاثر میسازد وبرآنان تطبیق میشود ابراز نمایند ونظریات شان در اتخاذ تصامیم درحساب گرفته شود.

ماده شانزدهم

آزادی علمی به محصلان حق میدهد درکمیته نظم ودسپلین عضویت داشته واز شفافیت تصامیم این کمیته اطمینان داشته باشد.

ماده هفدهم

آزادی علمی به محصلان حق میدهد تادر ارزیابی کیفیت تدریس استادان سهیم باشند.

فصل دوم

موارد مخالف آزادی علمی در پوهنتون سلام

ماده نزدهم

پوهنتون سلام از آزادی علمی عضو کادر علمی که منجر به وقانون شکنی و اخلال نظم عامه گردد حمایت نمی نماید.

ماده بیستم

آزادی علمی از آنعده استادانی که تنها به اجرای مکلفیت های درسی خویش پرداخته وازسهم گیری درسایر امور پوهنتون شامل(اشترا درکمیته ها .مجالس .کنفرانس ها .ورکشاپ ها .سیمینار ها .انجام کار های علمی لابراتواری .نوآوری درپروسه تدریس و آموزش .امور دیپارتمنت .ارتقای کیفیت .نقش پوهنتون درجامعه و)....ابا میورند حمایت نمیکند.

ماده بیست ویکم

آزادی علمی اجازه نمیدهد که عضو کادر علمی کسی راتهدید کند، اذیت نماید ،تمسخرنماید یا نظر یات خویش را بالای محصلان تحمیل کند.

ماده بیست ودوم

آزادی علمی محصل مانع مطالبه استاد از این امر نمیگردد که محصل باید مضمون را خوب بیاموزد وضوابط اساسی و اکادمیک نهاد تحصیلی را رعایت نماید.

ماده بیست وسوم

آزادی علمی تضمین نمیکند که یک عضو کادر علمی غیر شایسته وبی کفایت بطور دایمی منحیث عضو کادر علمی باقی بماند وبه وظیفه اش ادامه بدهد.

ماده بیست وچهارم

آزادی علمی از عضو کادر علمی ومحصلان حق نمیدهد خلاف اصول مقررات دیپارتمنت دانشکده ونهاد تحصیلات عالی عمل نماید اما این حق را میدهد که از قوانین ومقررات که غیر عادلانه است انتقاد نماید.

ماده بیست و پنجم

آزادی علمی از عضو کادر علمی ومحصلان درصورت خلاف رفتار از ضوابط حمایت نمیکند ولی لازم میداند که درصورت موجودیت ثبوت سریع و شفاف اجرات قانونی به عمل آید و برخورد عادلانه صورت بگیرد.

ماده بیست وششم: آزادی علمی از عضو کادر علمی که مکررا غیر حاضری مینماید ویا از تدریس مضمون تعین شده وساعات مکلفیت درسی بدون عضو موجه ابامیورزد حمایت نمیکند.

ماده بیست وهفتم

آزادی علمی از آن عضو کادر علمی که حاضر به پاسخ گویی وارایه توضیحان در مورد ادعا های خلاف رفتاری غیرعلمی یا نقض وتخطی از پالیسی های معقول نهاد تحصیلات عالی نمیباشد حمایت نمیکند.

فصل سوم
نیازمندی های آزادی علمی در پوهنتون سلام

ماده بیست وهشتم

تحقیق آزادی علمی برای شگوفان شدن علم ودانش یک سلسله امکانات مادی ومعنوی زیر ضرورت دارد:

۱.تشویق استادان ومحصلان برای فعالیت های نشان دهنده آزادی علمی است.

۲ .بررسی فعالیت های نهاد تحصیلات عالی با در نظر داشت ارزش های که مربوط به آزادی اکادمیک است.

۳ .تأکید مداوام رهبری نهاد تحصیلات عالی برای فضای که درآن عملکرد ها،رفتار وافکار بتواند نتیجه ی موثر با آزادی های اکادمیک باشد.

۴ .موجودیت کتابخانه از کتاب وراهای که محصلان از طریق درس های مشخص به کتاب وکتابخانه وسایت های انترنتی دسترسی پیداکند.

۵ .فضای مناسب درکتابخانه برای استفاده کننده گان.

۶ .موجودیت منابع مورد نیاز دیپارتمنت ها درکتابخانه ها

۷ .رهنمایی محصلان برای مطالعه وفعالیت های تحقیق در پیوند بادروس شان ومطالعات آزاد.

۸ .موجودیت تالار مجهز با وسایل تخنیکی مورد نیاز برای کنفرانس های،نشستهای علمی وگفتمان ها وانجام پروژه های علمی.

۹ .موجودیت لابراتوار های مجهز مرتبط به رشته دیپارتمنت ها.

ماده بیست ونهم

هرنوع تخطی توسط استادان و محصلان از موارد که در بالا ذکر شد مطابق قانون،مقررات ولوایح تحصیلات عالی مورد باز پرسی قرار میگیرد.